

SVEBIO
Svenska Bioenergiföreningen

2011-04-28

REMISSYTTRANDE

N2010/5763/E

Till
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande över förslag till ändringar i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.

Svenska Bioenergiföreningen (Svebio) har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade remiss och önskar lämna följande synpunkter

Svebio ställer sig positivt till föreslagna lagförändringar som kan förenkla företagens administrativa börda och minska deras ekonomiska risk i hantering av hållbara biodrivmedel och flytande biobränslen. Trots detta finns det fortfarande oklarheter som måste förtydligas för att säkerställa att syftet med en minskad administrativ börda uppnås.

- Tolkningen av definitionen på produktionskedja måste tydliggöras, för att göra kontrollprogram och rapportering administrativt hanterbara.

- Hanteringen av inköpta och lagrade varor i samband med ett helt eller delvist tillbakadraget hållbarhetsbesked måste klargöras.

- Myndigheten behöver införa ett undantag så att bolag som tillfälligt saknar hållbarhetsintyg kan använda/sälja verifierat hållbara volymer under ett eventuellt överklagande av tillbakadragandet eller ansökan om ett förnyat hållbarhetsbesked. Utan ett sådant undantag finns risk för att företag inte kan bedriva sin verksamhet under handläggningsprocessen.

1 kap 2 § Produktionskedja

I remissen har begreppet produktionskedja lagts till. Svebio önskar att följande tillägg till definitionen görs:

Produktionskedja: den produktionsprocess som börjar med odling av biomassa, inbegripet framställning av gödsel för odlingen, och som pågår fram till och med förbränningen. I de fall råvaran utgörs av avfall eller restprodukt, skall produktionskedjan påbörjas vid utleverans från den ekonomiska operatör där råvaran uppstod.

Innebörden av definitionen av produktionskedja

Begreppet produktionskedja kommer att påverka utformningen av kontrollprogram samt hanteringen av hållbarhetsbesked. Vid flera tillfällen i författningskommentarerna återkommer begreppet "samtliga aktörer i produktionskedjan". Tolkningen av vad som ingår i en produktionskedja påverkar kontrollsystemens uppbyggnad (1a§), kriterier för anmälan av förändring av kontrollsystemen (1c§) samt påverkan av ett helt eller delvist återkallande av hållbarhetsbesked (1d§).

Samtliga aktörer kan tolkas som samtliga enskilda kontrakterade ekonomiska operatörer i varje steg av produktionskedjan dvs. *Perssons Jordbruk AB, Algomin AB, Lantmännen, DHL* eller samtliga typer av aktörer dvs. *speditörer, odlare, förädlare samt handelsbolag*. Tolkningen kommer att ha en stor påverkan på rapportörers och andra företag i produktionskedjan utformning av kontrollprogram och massbalansberäkningar för att säkerställa hållbarhet hos sina produkter.

Produktionskedjorna för biodrivmedel och flytande biobränslen är ofta komplexa och överlappande. Att specifikt beskriva varje individuell produktionskedja med en viss uppsättning leverantörer kommer därför att bli ett omfattande arbete, då i många av stegen i en enskild produktionskedja i dag kan ha flera alternativa leverantörer som varierar över tiden. Att beskriva samtliga unika kombinationer av produktionskedjor med identifierade leverantörer kommer därför att bli ohanterligt inom kontrollsystemen. Det måste vara mer relevant att redovisa vilka krav som inom kontrollprogrammet via avtal ställs på olika typer av företag i produktionskedjan.

Även tröskeln för vilka typer av förändringar som måste anmälas till tillsynsmyndigheten för omprövning av ett hållbarhetsbesked, kommer att påverkas av tolkningen av begreppet produktionskedja. Skulle rapportörerna bli tvingade att ansöka om ett ändrat hållbarhetsbesked så fort en av leverantörerna i produktionskedjan byts ut, så kommer den administrativa bördan för företag och rapportörer bli väldigt stor.

Rörligheten på marknaden kan också påverkas negativt om ett byte av enskild leverantör skulle utgöra ett anmälningsärende, eftersom offertförfrågningar då enbart kan ske med leverantörer som ingår i en rapportörs kontrollsystem eller villkoras med att gällande hållbarhetsbesked förändras. Det vore mer relevant att de förändringar som måste anmälas är exempelvis: förändrad produktionsmetod, förändrade transportmönster, förändrad råvarubas, förändringar i ursprungsland där råvaror odlas eller förändring i marknader som ingår i kontrollprogrammet.

Svebio önskar även ett förtydligande om rapportörers användande av normalvärden respektive faktiska beräkningar i rapporteringen kommer att påverkas av den nya termen produktionskedja?

3 kap 1 § Rapporteringsskyldighet

Svebio ser positivt på de nya definitionerna av rapportör.

Kontrollsystem

Att ställa krav utöver EUs direktiv är inte lämpligt och kan försvåra för svenska bolag på den europeiska marknaden. Det är därför viktigt att lagstiftningen harmoniserar med övriga Europa, och att svenska aktörer kan förlita sig på att oberoende granskning av tidigare företag i produktionskedjan är en tillräcklig försäkran.

Som beskrivits ovan är produktionskedjor ofta komplexa och det är det rapporterande företags ansvar att den produkt som säljs eller används ska vara hållbar. Genom avtal mellan parter i hela produktionskedjan måste aktörerna säkerställa att EUs hållbarhetskriterier uppfylls i samtliga produktionssteg. Produkternas hållbarhet bevisas genom massbalanssystem och kontrollprogram hos samtliga aktörer i produktionskedjan. För att detta ska fungera i praktiken måste marknaden kunna lita på tidigare leverantörer i kedjan och deras verifikat för att bevisa deras tjänster och produkters hållbarhet. Enskilda företag kan endast förväntas ansvara för att försäkra sig om att deras leverantörer uppfyller lagstiftningen, eftersom denna försäkran i sin tur kräver att leverantörerna ställer motsvarande krav och granskning av tidigare aktör inom kedjan. En rapportör kan inte kravställa alla aktörer i produktionskedjans samtliga steg eller ha möjlighet att granska verksamheten. Det bör räcka med att rapportören kan granska och försäkra sig om att deras direkta leverantörer uppfyller kraven i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.

Handläggning av hållbarhetsbesked

För att företag ska kunna planera sin verksamhet bör det i lagstiftningen eller dess kommande förordningar och föreskrifter definieras en maximal handläggningstid för handläggning av hållbarhetsbesked.

Hantering av tillbakadragande av hållbarhetsbesked

Svebio förutsätter att tillbakadragande av hållbarhetsbesked kommer att föregås av möjligheten att korrigera identifierade brister, med följderna att ett mindre antal tillbakadraganden kommer att ske i praktiken. Men i de undantagsfall ett tillbakadragande skulle ske eller en överklagan av ett tillbakadragande av ett hållbarhetsbesked, måste företagen kunna fortsätta bedriva sin verksamhet under den period som ärendet handläggs och tills dess ett nytt hållbarhetsbesked kan utfärdas.

I finansdepartementets promemoria om kompletterande förfaranderegler för vissa biobränslen (Fi2011/1572), förslås att skattebefrielsen skall villkoras av det hållbarhetsbesked som beskrivs i denna remiss. Samtidigt har tillsynsmyndigheten rätt att delvis eller helt dra tillbaka dessa besked, förutsatt att kontrollprogrammets funktion eller utformning inte fungerar tillfredsställande samt att inte rättelse sker efter påpekande. Detta innebär att företag, under ett eventuellt överklagande av beslut eller

handläggning av en ansökan om ett förnyat hållbarhetsbesked, kommer att sakna möjligheten att leverera bränslen som uppfyller villkoren för skattebefrielse. Detta innebär att rapportören inte kommer att kunna använda eller sälja biodrivmedel eller flytande biobränslen under handläggningstiden på grund av skattefrågan. Ett tillbakadraget hållbarhetsbesked eller överklagande skulle därför kunna leda till konkurs för en enskild rapportör.

I de undantagsfall, där de föreslagna hållbarhetsbeskeden dras tillbaka, måste därför lagstiftningen erbjuda alternativet för rapportörer att under en begränsad period kunna erhålla skattebefrielse för rapporterade enskilda bevisat hållbara volymer av drivmedel och flytande biobränslen under handläggningstiden för ett förnyat eller ett överklagande av ett tillbakadraget hållbarhetsbesked. Alternativt bör lagstiftningen möjliggöra för att bränsleskatter kan återbetalas retroaktivt till en rapportör efter det att ett nytt hållbarhetsbesked har getts till företaget..

Beslutet om återkallelse av hållbarhetsbesked kommer att vara omedelbara, dvs utan hinder av att det inte hunnit vinna laga kraft. Förslaget att införandet hållbarhetsbesked beror på en vilja att minimera risken för retroaktiva skattekostnader för operatören i det fall det visar sig i efterhand att inköpta produkter inte är hållbara. Nuvarande förslag redovisar inte hur redan inköpta varor inom kontrollprogrammet kommer att hanteras. Innebär upphävandet av ett hållbarhetsbesked att lagrade eller inköpta varor som inte levererats över skattepunkten eller förbrukats klassas om som ohållbara, eller gäller upphävandet enbart framtida inköp? Då det är föreslaget att skattebefrielse ska villkoras, enligt finansdepartementets promemoria (Fi2011/1572), av ett hållbarhetsbesked, är det av stor vikt hur redan inköpta och lagrade varor kan hanteras efter tillbakadragandet av ett hållbarhetsbesked. Det skulle innebära en stor ekonomisk förlust för enskilda rapportörer om lagerhållna varor inom ett kontrollsystem klassades om. Och innebära en betydande ekonomisk retroaktivitet som inte följer intentionen om minskad ekonomisk risk för företagen.

Frivilliga certifieringssystem

Enligt kommissionens tidsplan kommer det under 2011 att godkännas frivillig certifieringsscheman som ska accepteras av nationell lagstiftning som bevis för hållbarhet. Kommer företag som är certifierade enligt dessa system att hanteras annorlunda jämfört med icke-certifierade företag i det föreslagna nationella systemet, dvs kommer certifiering innebära lättnader i rapporteringskraven? Detta bör i så fall återspeglas i lagstiftningen.

Svenska Bioenergiföreningen

Lena Dahlman
Miljöchef